

Ãéá ×ñÞóôåò ÍÝïõò ôüóï óôï FreeBSD üóï êáé óôï UNIX®

Annelise Anderson

andrsn@andrsn.stanford.edu

15 Áoáïýóôïõ, 1997

Ôi FreeBSD åßíáé Ýía êáôï: ÕñùíÝï àïðïñéêü óýìáïëï ôïõ FreeBSD Foundation.

Íé ëÝíàéò P öñÜóáéò IBM, AIX, EtherJet, Netfinity, OS/2, PowerPC, PS/2, S/390, éáé ThinkPad åßíáé àïðiñééÜ óýíàïéá ôçò International Business Machines Corporation óôéò ÇíùìÝíàò Ðïééóåßåò, Üëëåò ÷·þnåò, P éáé óóá áýí óâóöù ÷·ñííá.

Íé ë Yíáéò Microsoft, IntelliMouse, MS-DOS, Outlook, Windows, Windows Media, éáé Windows NT åßíáé åßóå éáöi ÷ oñùi Yíá aïðiñéê Ü óyíäïéá P aïðiñéê Ü óyíäïéá ôçò Microsoft Corporation óóéò Çíùi Yíåò Ðïééôåßåò éáé/P óá Üééåò ÷ pñåò.

Íé ë Yíàéò Netscape éáé Netscape Navigator åßíáé éáöi: ññùìYíá àïðiñééÜ óýìâiæá ôçò Netscape Communications Corporation óóéò C.D.Á éáé Üëëåò -þnão.

íé ëÝiaéò Motif, OSF/1, éáé UNIX åßíáé éåöi ñöñùÍýia åìöiñééÜ óýìäiæá éáé íé ëÝiaéò þ öñÜoåéò IT DialTone éáé The Open Group åßíáé åìöiñééÜ óýìäiæá öiö The Open Group ööéò ÇiùÍýia ðïééoåßåò éáé óå Üëeåò ÷ þñåò.

Điều này áóö ôéó èÝiaéò Þ öñÜóáéò íé iðíßbàò -ñçóéíiðíéíýíóáé áóö ôíöö éáôáóéåðáóöÝò Þ ôíöö ðùëçòÝò ôíöö áéá íá äéáéñþííöí óá ðñïüüíóá ôíöö èáùñýíóáé áiðíñéêÜ óýíäíéá. ¼ðíö áóöÝò áiðáíßæííóáé óá áóöü ôíî èáßìáíí áéá áéá üóåò áóö áóöÝò áiùñþæáé ç lÜäá ÁíÜðööñçò ôíö FreeBSD üöé áßíáé ðééáíüí íá áßíáé áiðíñéêÜ óýíäíéá, èá áåßöôá Ýíá áóö óá óýíäíéá: "TM" Þ "®".

Óðã ÷ áñçõþñéá ðíð áâñéåðóåðþráðå ôi FreeBSD! Áðôþ ç áééåðâùþ áßíáé áéá ÷ nþóðåðò fÝiðò ðüñið ôiði FreeBSD üoïi ééáé ôi Un*x—æé áðóü iâééfÜ ià ôá áâóðéêÜ. Õðiè Ýòu üöé ÷ nþçóéiðiéåßòå ôçí Ýéäiöç 2.0.5 ôið FreeBSD þ êÜðiéá íåñóðåñç, üðñò áðôÝò æéáÍÿiðóáé áðü ôçí BSDi þ ôi FreeBSD.org, üöé ôi óýóðöç Ü óáð (ðñið ôi ðáññüi) Ý ÷ áé Ýíá ééá iùñi ÷ nþóðç êé üöé ðéééáñiú íá áßóðå áññéåðÜ êáëüò ôôçí ÷ nþóç ôuì DOS/Windows® þ ôið OS/2®.

1 Óyíäåóç (Login) êáé Áðïóyíäåóç (Logout)

Óðíðáðæðbôða (üðáí áððbôða óçí ðñíðñiðþ login:) óáí öií ÷ nÞróðc ðið aðelegðnáðóða éáðoÚ óçí áðæðaðUðóðaðc P óáí root. (Ç áðæðaðUðóðaðc óið FreeBSD þaç 8á Ý÷áé Ýíá eðiðnáðeðið ía áéa ðiðnáð ía ðUðaé ðáðiðiý eáé ía éðUðaé óá ðUðið, áéüiç eáé ía óâÞóáé Þðiðiá áððnáðbôðcôða añ ÷ áðá, áé áððu ía áððbôða ðñiðiðaðeðiði!) Óá óyíðið ía áéé # ðáðnáðeðUðu óðiðiðeðbæðið óið prompt (óí äééü óáð ðiðnáð ía áéa Ýñáé), ià òi % ía áððiaé áððu ðeðiý ÷ nÞróðc eáé ói % ía áððiaé óið root.

Ãéá íá âãåßôå (êáé íá äåßôå Ýíá êáéïíýñéï l_oqin: prompt) ãñÜôôå

```
# exit
```

ùóâò öiñÝò ÷ñâéáóôåß. Íáé, ðáôPóåå enter iåôÜ ôéò åíôïëÝò, éáé íá èöìÜóôå üöé ôöi UNIX® ôá iéenÜ åßíáé äéäöiñâôéêÜ áðü ôá êâöäéåßá—exit, éé ü÷é EXIT.

Ãéá íá êëâßóåå ôi ìç ÷ÜíçìÜ óåò ãñÜøôå

```
# /sbin/shutdown -h now
```

Ãéá íá ôi åðáíåééíPóåå

```
# /sbin/shutdown -r now
```

P

```
# /sbin/reboot
```

Ìðiñâßóå åðßóçò íá åðáíåééíPóåå ôi ìç ÷Üíçìá ðáôþiôåò **Ctrl-Alt-Delete**. Äþóåå ôiõ ëßäi ÷ñüñi ãéá íá êÜíåé ôç åüöeåéÜ ðiõ ðiñÝðåé. Áðöü åßíáé éöïäyíåi íå ôçí åíôïëP /sbin/reboot óå ðñüööååôå åêäüöåéò ôiõ FreeBSD éáé åßíáé Ýíåò ðÜñá ðëéý ðéí áðoåëþò ôñüðiò, óå ó÷Ýóç íå ôi ðÜôçìá ôiõ reset éiõlðéiy. Äáí èÝéåå íá áíáæåóôåßóå íá óå iáíáóôPóåå ùéá, óùóðÜ;

2 ÐñiöèÝöiíòåò Ýíá Èïäáñéáòíü ×ñPóôç

Áí åái ööéÜíåå íá ëáÍíá èïäáñéáòíü ÷ñPóôç üöáí åâéåóôPóåå ôi óýööçíá, éáé ôþñá Ý÷åôå êÜíåé login óáí root, iÜëëí åßíáé ç éáðÜëëççéç þñá íá ööéÜíåå Ýíá èïäáñéáòíü ÷ñPóôç íå ôçí åíôïëP

```
# adduser
```

Ôçí ðñþðç öiñÜ ðiõ ÷ñçöéiñðiéåßóå ôçí åíôïëP adduser, iðiñâß íá óåò ñùôPóåå åéá êÜðiéåò ðñiñéæiñéòíÝíåò ñòèiñâåéò ðiõ èá óþóåé. Ìðiñâß åéá ðáñÜäåéåí íá èÝéåå íá åÜéåå ôiñ ðñiñéæiñéòíÝñi öëëéü (shell) íá åßíáé csh(1) áíðþ åéá sh(1), áí óåò ðñiñåßfåé ôi sh óå ðñiñéæiñéòíÝñi öëëéü. Áëééþò ðáôPóåå åðëÜ enter åéá íá åå÷ðåßóå êÜéå ðñiñåðééåíÝíç ðéíP. ÁðöÝò ié ðñiñéæiñéòíÝíåò ôéíÝò óþæiñðåé ôiñ åñ÷åßi /etc/adduser.conf, ðiõ iðiñâßóå íá óéò åééÜíåå åññüôåñå.

þóù iöé åçïéiññâåßóå Ýíá èïäáñéáòíü ÷ñPóôç íå üññá jack éáé ðëPñåò üññá Jack Benimble. Íñbóåå åéá ôiñ jack êé Ýíá êùäééü ÷ñPóôç (password) áí ç áóöÜëåé óåò åíäéåòÝñåé (åéüíá éáé ðáéééÜ ðiõ ðáßæiñí íå ôi ðéçéôñiñüåéí iðiñâß íá åßíáé åðééßfåñå). ¼ðáí óåò ñùôPóåå íá èÝéåå íá åÜéåå ôiñ jack éáé óå Üëéåò ñÜäåò (groups), añÜøóå wheel

Login group is "jack". Invite jack into other groups: **wheel**

Áðöü èá óåò äþóåé ôç äðíáðüöçðå üöáí Ý÷åôå óðfååéåß ôiñ óýööçíá óáí jack éáé ÷ñçöéiñðiéåßóå ôçí åíôïëP su(1) íá iðiñâßóå íá åßíåå ðáôþñá root. ôóé, åái èá óåò ðåññÜíåé ðiõ ðÜðiéò åðåéäP êÜíåå login óáí root.

Ìðiñâßóå íá óðáíáðPóåå ðiõ ððéäiP ðáôþiôåò **Ctrl-C**, éáé ôiñ ðÝëiò èá Ý÷åôå iéá åðééñßá íá åâéñßíåå ôçí åçïéiññâå ðiõ ðÝiõ ÷ñPóôç P íá áñíçèåßóå ðáôþiôåò n. ìéá êáëP éäÝá åßíáé åðßóçò íá ööéÜíåå Ýíá åâýðåññí èïäáñéáòíü ÷ñPóôç, Ýðóé þóôå üöáí êÜíåå åëééåÝò óå êÜðiéå åñ÷åßá ñòèiñðåûñi ôiõ jack, íá Ý÷åôå Ýíá èïäáñéáòíü ðiõ iðiñâßóå íá ôiñ ÷ñçöéiñðiéPóåå åýéïëå óå ðåññßðûñóç ðiõ êÜðé ðÜåé óðññååÜ.

Áöiy òi êÜíåôå áööü, ÷ñçóéiiðiéåßöå ðçí áíöièP exit ãéá íá åðéööñÝøåôå óöi login prompt êáé óöíååèåßöå óáí jack. ÁáiéêÜ, åßíáé ìéá èäëP éäÝá íá êÜíåôå üöi òi äöíåöüí ðâñéööñüöåñåò áöü óéò äïöëåéÝò óáò óáí Ýíáò áðëüò ÷ñPóôçò ðiõ ääí Ý÷åé ðçí áyíáíç—êáé òi ñßööéí—òiõ root.

Áí Ý÷åôå Þäc áçéiðiñPóåé Ýíá ëíäáñéåöü ÷ñPóôç ëáé èÝéåôå áööüò ï ÷ñPóôçò íá ïðiñåß íá êÜíåé su óå root, ïðiñåßöå íá ïðiñåßöå óáí root ëáé íá áéëÜíåôå òi áñ÷åßí /etc/group, ðñiðèÝöiñöåò òií jack óöçí ðñþöç áññåñP (öi group ià üññá wheel). ÁéëÜ ðñþöå ðñÝöåé íá åâáöèçèåßöå óöçí ÷ñPóç òiõ vi(1), òiõ åðâíåññåööP êâéíÝñö—P íá ÷ñçóéiiðiéPóåôå ðiõ ðeí ðeü áðëü áðâíåññåööP êâéíÝñö, òiõ ee(1), ðiõ åâéâèßööåöé óå ðñüööåöö åêäüöåéò òiõ FreeBSD.

Ãéá íá óâPóåôå Ýíá ÷ñPóôç, ÷ñçóéiiðiéPóôå ðçí áíöièP rmuser.

3 ÄïééíÜæiióåò ÄéÜöiñåò ÅíöièYò

ÊÜðiéá óöéäiP ðiõ èá åßööå logged in óáí áðëüò ÷ñPóôçò, øÜiôå ðñéäýñù êáé äïééíÜööå êÜðiéåò áöü óéò åíöièYò ðiõ èá óáò áïçèPóöi íá åññåßöå áïPèåéá êáé ðëçññöñßöå íÝóá áöü òi ßäéí òi FreeBSD.

ÐáñáêÜôù èá ååßöå êÜðiéåò åíöièYò êáé ôé áööYò êÜññö:

id

Óåò ååß÷íáé ðiõ åßööå!

pwd

Óåò ååß÷íáé ðiõ åßööå—òiõ ôñÝ÷iiõå êáôÜëíäí.

ls

Ååß÷íáé ôá áñ÷åßá ðiõ ðåñéÝ÷iiõåé óöii ôñÝ÷iiõå êáôÜëíäí.

ls -F

Ååß÷íáé ôá áñ÷åßá ðiõ ðåñéÝ÷åé í ôñÝ÷iiõå êáôÜëíäí ðoðþññöåò ìåôÜ òi üññá * ãéá ôá åêôåëÝóéíá / ãéá ðiõò êáôáëüäiõò, êáé @ ìåôÜ ôá symbolic links.

ls -l

Öoðþíåé ôá áñ÷åßá òiõ ôñÝ÷iiõò êáôáëüäiõò ìå ëåðöñÝñåéåò—íÝåâéíò, çìåññìçíßá, Üääéåò.

ls -a

Ååß÷íáé åêôüò áöü ôá êåññéêÜ áñ÷åßá êáé ôá êñööÜ “dot” áñ÷åßá. Áí åßööå root, ôá “dot” áñ÷åßá ôá ååß÷íáé Ýööé êé áéëéò, êáé ÷ùñßò ðçí åðëéíäP -.

cd

ÄëëÜæåé òiõ ôñÝ÷iiõå êáôÜëíäí. Ç áíöièP cd .. áíåååßíåé óöii ðñiçäíýìåñí êáôÜëíäí (óçìåéþöå òi êåñü ìåôÜ ðçí cd). Ç áíöièP cd /usr/local áéëÜæåé òiõ ôñÝ÷iiõå êáôÜëíäí óå áðöüí. Ç áíöièP cd ~ ðçäåßíåé óöii áñ÷éü êáôÜëíäí ðiõ ÷ñPóôç ðiõ Y÷åé êÜíåé login—ð. ÷. óöii /usr/home/jack. ÄïééíÜööå ðçí áíöièP cd /cdrom, êáé ìåôÜ ðçí ls, ãéá íá ååßöå áí ðçí CDROM óå åßíáé åíåññü êáé äïöëåýåé.

`view filename`

Áo äïýìå óá ðåñéå ÷ ülåíá åñò áñ ÷ åßiõ (íå üñíà *filename*) ÷ ùñßò íá ôí áëëÜñòíå. ÄiêéíÜóôå ôçí åíöëþ *view /etc/fstab*. Äþóôå :q æá íá åññåßôå.

`cat filename`

Áåß ÷ íåé óå ðåñéá ÷ üìåíá öîö *filename* ööçí ìëüíç. Áí öî áñ ÷ åßí åßíáé ðtiéý iåñÜëi, èå iòiñåßöå íå ååßöå iüñ öî öÝeiö öîö. ÐåóÞoôå **ScrollLock** êåé ÷ ñçóéiiðtëåßööå **up-arrow** æåá íå iåðåééíçèåßöå ðñiö óå ðßöù; öî **ScrollLock** iòiñåß íå ÷ ñçóéiiðtëåß èåé iå ðöé óåëßåå man. ÐåóÞoôå **ScrollLock** ðÜéé æåá íå ööålåðóÞoåöå íå iåðåééíçèåßööå ðÜíü/ëÜöù. Åræáö Ýñiï åßíáé íå åiééi Üöådå öçí åîötiëþ cat óå êÜðtiéå åðü óå dot áñ ÷ åßá ööii áñ ÷ ééü óåð éåôÜéiä—cat .cshrc, cat .login, cat .profile.

Èá ðáñâôçÍÞóâðå óóí . cshrc óóíññâýóâðå áéð ëÜðíéâð ãðû óéð áððéëiaÝò ôçð åíððíëÞò ls (åßíáé ðíëý åíðééÝò). Íðññâðóå íá ððéÜñâðå éé Üëéâð óóíññâýóâðå áéëÜæññðå ðï ãñ ÷åßí . cshrc. Íðññâðóå íá Ûññâðå áððóÝò óéð óóíññâýóâðå áéð ßóéññâðå óå ùëññð ðïññð ÷ñÞðóâð ðï ðó ððóðññðå ðï ãí ðéð åÜëéâðå óóí ãñ ÷åßí íå ðéð ñðéññðåâðå ðó ððóðññðå ðï ðïññð /etc/csh.cshrc.

4 Áíáæçôþíôáò Âïþèåéá êáé Ðëçñïöiñþåò

Áð að yáu um òðu laðnecce Ýð - ði Þróði lað dœca Ýð að Þeð eða Þó. Óði ðánaðe Úðu c e Ýðic Það bæði ið áðeðiðiðið - að óði ðánaðe Ýðið í aði Úðaða - - óði Þeðu ði umfni leðað aði ðe Þð P aði ði aði ði.

apropos êåßìåíï

Ôõðþíáé óôçí iëüíç üëåò ôéò ãñàìì Ýò ðiõ ðåñéÝ ÷iõí ôï êåßiåíi áðü ôçí âÜóç whatis.

man êåßìåíï

which *éåβìåíi*

Óáò ëÝåé áðü ðïéíí êáðÜëíäí ðïð PATH c åíöïéP êåßìåííi åêôåëåßôáé.

locate êåßìåíï

Ôooðþíáé üéá óá áñ ÷åßá ôíö äßóêïö ðíö ôí üññ Ü ôíöö ðåñéÝ ÷åé ôí êåßìåíi.

what is êåßìåíï

whereis êåßìåíï

Âñþóêåé ôi áñ÷åßí êåßìåíii, êáé ôõðþíåé ôi ðëþñåò üíííá êáôáéüäiõ ôiõ.

÷ áñáêôþñáò * äiöeäýåé óáí lâðóá ÷ áñáêôþñáò—ð. ÷., ç áîðiëþ 1s w* èá óáò äåßñâé üéá óá áñ ÷ åßá ðïð öi ümñ Ü öiðð iâééÜáé iâ w.

Íþðuðu ê Üðiðiá áðuð áðoð Ü ðið áßðaiði áðií aiiðeáyíði êáé Ü; Ôuúði ç áfíðiðP locate(1) üði êáé ç whatis(1) áðiáñðóÞiðoáé áðuð iéá aÜðoç ðiði íáíáööéÜ ÷ íåðáé iéá öññÜ ôç áðiñÜáá. Áí ôi ìç ÷ ÜíçíÜ òáð áðií ðáññáðßiði êáé ðið ÷ ôu õi óáðáðiðiêýñéáéi (öññÝ ÷ iiðoáð ôi FreeBSD), iðiññáß íá èÝéåðá íá öññÝiáðó áðoåßò ôeð ãfíðiðÝð áðáé êáé ñéiðP, áâðiññáæéáßá êáé ìçíéáßá ðiðiðPñççóç ðiði êáé ðiði. ÖññÝiðá ôeð ñáí root êáé äþðóðá ðiði ÷ ñuññ íá ðâðéåéþðóðé ç êáé ñéiðP ðiði ñáééiÞoåðá ôçí áðuùiññáç.

```
# periodic daily  
ðáñáðéåþðåðáðé ç Ýñäöð ôçðô áíóïëþð  
# periodic weekly  
ðáñáðéåþðåðáðé ç Ýñäüð ôçðô áíóïëþð  
# periodic monthly  
ðáñáðéåþðåðáðé ç Ýñäöð ôçðô áíóïëþð
```

Áí ááñâéåßðóå íá ðâñéÍýåôå, ðâðÞóôå **Alt-F2** æá íá áâñâßðóå óå **Ýíá** áâýòâñï ðééüééü ðâññâðééü, éáé íá ðÜíåôå ðÜéé login. ðóéé êé áéëéþò, áßíáé **Ýíá** ðíëö ÷ñçóôééü, ðíëðæáññâáóéáéü ëáéòïññâééü óýóôçíá. Iðññâß ðÜíóùò áôðÝð ié áîðõëÝð íá óôåßëïðí ðÜðíéá içíýíáôå óôçí iðüüíç óåð üöí ôñÝ ÷iðí. Iðññâßðóå íá ãñÙþâðå clear óôï prompt æá íá èâéáñßðóåðâ ðçí iðüüíç. Iüéðó ðâæåéþöïðí, Iðññâß íá èÝéåðå íá êiéðÜíåðå óå áñ ÷åßá /var/mail/root èáé /var/log/messages.

Óï íá ôñÝ ÷ áé êáíåbôd ôÝöíéåd áíöiïëÝö áßíäé iÝñïò ôçö ãæá ÷ áßñéöçö áñüö ôðöößPíåöiö — éáé óáí i ïííáäéëü ÷ ñPööçö áñüö UNIX ôðöößPíåöiö, áßööå ï áæá ÷ áéñéöößPö ôðöößPíåöiö ôïö ááööiy óád. ÁåíéëÜ iödeäPööå áðåéöåß íá áßööå root áæá íá ði ÆÜíådå áßíäé áæá ÷ áßñéöç ôïö ôðöößPíåöiö. ÔÝöíéåd ôïö ÷ ñåþöåéö áái éåéyöötiöé áñéådöÜ éåëÜ óå áéåßíá óå ôññÜööéá áéäéßá ðiö ðöüö ÷ iöödåé íá óåo iÙëiöi UNIX, éåéþö áðöÜ áöéåñþíöi ööíPëùö ðëëy ÷ þñi ööi ðöö èå ÷ ñçööéiïðiëPöådå ÆÜðiëi ööñåêåñéiÝñi ãñäööéü ðåñéå Üëëi. Éåéyöåñá íá ðÜñådå ëÜðiëi åðü ðá áÿi ðëi óçìåiööéÜ áéäéßá áæá áæá ÷ áßñéöç ööñöçüÜöüí, áßööå ði *UNIX System Administration Handbook* ôïö Evi Nemeth (åéäüöåéö Prentice-Hall, 1995, ISBN 0-13-15051-7) — ôçí äåýöåñç Ýéäiöç, iå ði êüééëi ãíþööë, þ ði *Essential System Administration* ôïö Æleen Frisch's (åéäüöåéö O'Reilly & Associates, 2002, ISBN 0-596-00343-9). Åäþ (ÓÖi: ç Annelise Anderson) ÷ ñçööéiïðiççöå ði áéåéßi ôïö Nemeth.

5 ÅÐÅÏÅÑÃÁÓÞÁ ÊÅÉÌÝÏÓ

Ðñéí êÜíåôå áëëáÁ ðó óå áñ ÷ áßá ñoëìßóåùí, ìÜëeíí åßíáé êäéÞ éäÝá íá ðÜñåôå êÜðiéí áîòßãñáöi áóöáéåßáð. Þóù üöé èÝéåôå íá êÜíåôå áëëáÁ ðó óðí /etc/rc.conf. Íðiñåßôå íá ÷ ñçóéíïðiéÞóåôå óçí áîðiéÞ cd /etc áéá íá ðÜðå óðíí êåðÜëeíí /etc ééá íá ãñÜøåôå:

```
# cp rc.conf rc.conf.orig
```

åðåéäP ç åíöiëP mv äéáôçñåß ôcí áñ ÷ééP çìåñïçíßá êáé ôíí éæéfëôPôç åíüò áñ ÷åßiö. Ôþñá iðiñåßôå íá êÜíåôå üöe aééaaÝo èÝéåôå ôóí rc.conf. Áí èÝéåôå ôí áñ ÷éü ðÜéé, ôüôå èá åéöåéÝóåôå mv rc.conf rc.conf.myedit (ððiëÝóüüôå iiþé èÝéåôå íá êñåâðÞóåôå ôcí åééäåíÝíc Ýéåñóç) êáé ôüüôå

mv rc.conf.orig rc.conf

ãéá íá åðáíáö Ýñåôå óá ðñÜäìáôå óöçí ðñïçäïýìåíç ôiõò êáôÜóôåóç.

Ãéá íá åðåíâñååôåßôå Ýíá áñ÷åßí, åþóôå

vi filename

Íåðåééíçèåßôå óöi êåßìåñí íå óá ååëÜééá. Ói Esc (escape ðëþêöñi) åÜæåé òi vi óå êáôÜóôåóç åíôïëþí. Íñßóôå êáé ïåñééÝò ááóééÝò åíóïëÝò:

x

óåÞíåé òií ÷áñáêôþñá ðiõ ðÜù õiõ åßíáé í ååßêôçò (cursor)

dd

óåÞíåé ïëüéëçñç óçí ãñâììP (áêüìá êé áí áíáäéðëþíåé óöi ôÝëiò ôçò ïëüíçò)

i

ãéóÜååé êåßìåñí óöi óçìåßí ðiõ åßíáé í ååßêôçò

a

ãéóÜååé êåßìåñí iåôÜ òií ååßêôç

¼öáí ÷ñçóéíïðiéÞóåôå ðçí åíóïëP i P ðçí a, ïðiñåßôå íá åéóÜååé êåßìåñí. ÐåôÞóåå Esc ãéá íá åðéóôñÝøåôå óå êáôÜóôåóç åíóïëþí, üðiõ ïðiñåßôå íá åþóååôå åíóïëÝò üðùò

:w

ãéá íá ãñÜøåôå óéò áëëáäÝò óáò óöi åßóëí êáé íá óöíå÷ßóåôå íá åðåíâñåÜæåóôå òi áñ÷åßí

:wq

ãéá íá ãñÜøåôå óéò áëëáäÝò êáé íá åååßôå åðü òi vi

:q!

ãéá íá åååßôå ÷ùñßò íá óþóåôå óéò áëëáäÝò

/êåßìåñí

ãéá íá iåðåééíçèåßôå óöçí ðñþöç ãñâììP ðiõ åìöáíßæåôåé òi êåßìåñí—iåôÜ ïðiñåßôå íá ðåôÞóåôå /Enter (òi ðëþêöñi enter) ãéá íá åñâåßôå ðçí åðüìåíç ãñâììP ðiõ åìöáíßæåôåé òi êåßìåñí.

G

ãéá íá ðÜôå óöi ôÝëiò õiõ áñ÷åßíò

nG

ãéá íá ðÜôå óöçí ãñâììP n õiõ áñ÷åßíò, üðiõ n åßíáé áñéèìüò

Ctrl-L

ãéá íá iáíáæùñåöéóôåß ç ïëüíç

Ctrl-b and Ctrl-f

ääéá íá iäädääééíçéäåßbôå íéá íëüñíç ðßbôú ï íéá íëüñíç íðñíïòðÜ, üðùñò éääé óðåá ðññäñÜñíådå more éääé view.

Áñáôéçèåßôå iå ôî vi óöii áñ ÷ ééü óåò êåðÜëíäi, åciéïöñäþíðåò Ýíá êåéñíÿñéi áñ ÷ åßí iå ôçí áîöïëP vi *filename*, ðññiööé Ýöïðåò áéé áöåéñþíðåò êåßíåñí, óþæïðåò ôi áñ ÷ åßí, êåé öiñöþíïðÜò ôi ðÜëé. Ôi vi iåñéêéÝò öiñÝò åðéööëëÜóåé åéðëþíâéò, åðåéåP åßíåé áñéåðÜ ðåñßðëëi ðññüäññíà, iðüöå êÜðíéå óôðéäiP èå êÜíåôå êÜðé ðiò èå êÜíåé êÜðé åiaðÜíòå ÷ i. (Óå êÜðíéïò ðññáiaðééÜ áñÝóåé ôi vi—åßíåé ðeí åôöÝëéêöi åðü ôi EDIT ôiò DOS—äiïééÜóåå íå åññåßôå åïÞøéåé ð.÷. åéå ôçí áîöïëP :r.) ×ñçöéïëÜéÞòå ôi Esc ieá P ðåñéöðóûåñåò öiñÝò åéå íå åßíöåå óßåiññíé üöé åßíöåå óå êåðÜóååóç åíîëþí êåé óoñíå ÷ ßóåå åðü åêåß áí êÜðé åái óåò ðÜäé êåéÜ, íå óþæåôå óö÷iÜ iå ôçí :w åiöiëP, êåé ÷ñçöéïëÜéÞòå ôçí åiöiëP :q! åéå íå åññåßôå êåé íå áñ ÷ ßóåå åðÜéé åðü ôçí áñ ÷ P (åðü åêåß ðiò óåò Üöçóå ç ôåëåðöåßå :w åiöiëP) üöåí åðöü ÷ñåéåðåß.

Ôþñá iðiññáþðóá íá Úþíåðá cd óóíí éáðÜetiæ /etc, íá áßíåðå root lað óçí su, íá ðñçóéiiðiéÞóåðå öi vi áéá íá áéëÜíåðå öi án÷åßíi /etc/group, êáé íá ðñiøéÝóåðå Ýíá ÷ñÞóöç óóçí iiÜää wheel Ýðóé þóðå íá Ý÷åé áééåéþìáðå root. ÁðëÜ ðñiøéÝóåðå Ýíá êüìlá êáé öi üüñlá öiò ÷ñÞóöç iàðÜ öi ÓYëiò ðçò ðñþðöçö áñâiùÞo öiò án÷åßíö, ðáðÞóðå Esc, êáé ÷ñçóéiiðiéÞóåðå :wq áéá íá óþóåðå öi án÷åßíi óði ãßóðei êáé íá áããåßðóá. Éó÷ýáé áiÝóùð. (Ááí áÜéåðå ûðtiéi êáññ iàðÜ öi êüìlá, óñóðÜ;)

6 Åêôõðþííóáò áñ÷åßá áðü ôï DOS

Óá áðóðu ðí óçìláþí iÜeëíi ááí Ý-ðáðá áÜéæé êÜðíéí áéððóðúþ íá aíððéåýáé, iðñúðá áð aíýíá Ýíá ññúði íá áçíéiðñáþðóðá Ýíá áñ ÷ðbí áðtú lëá óáðbáá man, íá ðí áíðéæñÜððóðá óá lëá aéðéÝðóðá, éáé ôüðá íá ðí ððþðóðá áðú ðí DOS. ðóðu üððé eÝéððá íá aéááÜððóðá ðññóðéðéÜ aéá ðí ðùð aéëÜæiðí ié Üäåðéð áíñð áñ ÷ðbíð (Ýíá áñéåðóÜ óçìáíðééü eÝíá). Iðññáþðóðá íá ÷ñçðóðíðéÞðóðá ðíçí áíððéÞ man chmod aéá íá aéááÜððóðá aé áððú ðí eÝíá. Ç áíðiðéÞ

```
莹 man chmod | col -b > chmod.txt
```

éá áóáééñ Ýóåé ôíöö õüäééïýó iññöiðíßçöçö êáé èá óôåßéåé ôçí man óåëßää óôï áñ÷åßí chmod.txt áíôb íá ôçí åäßíåé ôôçí iøüíç óåô. Ôþñá áÜeöå iéá äéôéÝóôå äéäiñöùÍýíç áðü DOS óoíí iäçäü äéóéÝóôåò a, ÷ñçóéiðíéÞóôå ôçí áiôïëþ su æáá íá åßíåôå root, ééá äþóôå

```
# /sbin/mount -t msdosfs /dev/fd0 /mnt
```

æá íá óðíäÝóåôå (mount) ôcí æéóêÝôôá ìå ôíí êáôÜeiäi /mnt.

Óþñá (ääír ÷ nääé Üæåôáé ðëÝíí íá åbóôå root, êáé ìðiññåbôå íá äþóåôå exit ãéá íá åðéóôñ Ýðåôå óôá äéêåéþìåá ôiõ ÷ nÞóôç jæck) ìðiññåbôå íá ðÜôå óöii êåôÜëiäi ðiõ äçìéiññÞóåôå ôiç chmod.txt êáé íá ôi áíôéãñ Úðåôå óôç äéóéÝôå ãñ Üöiññåôå:

```
% cp chmod.txt /mnt
```

Õõdâñã, ÷ñicõðieñiñibõðâ ðõcí ãîñõëP ls /mnt ãéá íá äåßôðâ ðá ðåññéâ ÷ùñláiá ðiñ êåðâæüäiñ /mnt, ëá ðñÝðâé íá äåßôðâ õõé ðiñ ãññ-âññ chmod +xt .

Óþæiðná èá ðñ Ýðåé íá öðré Üjåðó áe Ýíá áñ÷åßí áðü ói /sbin/dmesg áñÜöjjóáð

vi /sbin/dmesg > dmesg.txt

êáé áíôéáñÜöïîôáô ôi dmesg.txt óôç äéóéÝôá. Ç åíöiëP /sbin/dmesg ôôðþíåé ôá ìçíýíáôá åêëþíçóçò, êáé åßíáé ÷ñþöéíj íá êáôáæÜâåôá ôé ôôðþíåé, åöýj íäß÷fáé ôé áíáãßññéóå ôi FreeBSD üüáí iâëþíçóå. Áí ïùñþöåôá ôé Üôé óôçí

<freebsd-questions@FreeBSD.org> P óå êÜðiæá ñÜääá óoæÞðçóçò ôiö USENET—üðùò ãéá ðáñÜääéâlá “óí FreeBSD äáí âñßóéâé ôiö tape drive iïö, ôé íá êÜñu;”—éá óåò æçôÞóiöi óßäiöñá ôçí Ýiiäi ôçò åññiëÞò dmesg.

Ìðiñâßòå ôþñá íá áðiñðñiöáñôÞóåòå ôiï iäçäü äéóéÝôôåò (óáí root) ãéá íá âñÜëååòå ôç äéóéÝôôå íå ôçí åññiëÞ

```
# /sbin/umount /mnt
```

Êáé íá åðáíåâééÍÞóåòå ôiö óýóôçìÜ óåò óå DOS. ÁíôéanÜþòå áðôÜ óå áñ÷åßá óå Ýíá DOS êáôÜëiäi, áññiöå óå íå ôi DOS EDIT, ôi Windows Notepad P ôi Wordpad, P Ýíá åðåññååðòP êåéiÝiiö, êÜiôå iéá iéêñP áééñP Ýôóé þþóå íå ðñÝðåé ôiö áñ÷åßí íá òùèåß, êáé ôððþòå üðùò ôðíÞèùò åðü ôi DOS P óå Windows. Åëðþæù íá äiðëÝðåé! Íé óåëßååò man ôðþñiöåé ðiðý üiññöå áí ÷ñçöéiïðiéÞóåòå ôçí åññiëÞ print ôiö DOS. (Ç áíðéñáöP áñ÷åßùí åðü ôi FreeBSD óå Ýíá mounted DOS ôiÞia äßóéiö åßíáé óå iññééÝò ðåñéðþðååò åðééßñññi ðñÜñiá.)

Ôi íá êÜíåòå Ýíá åêððñûòP óöi FreeBSD íá ôððþòåé åðåéååß íá ôðéÜíåòå iéá êáôÜëeççé åññáöP ôiö áñ÷åßí /etc/printcap êáé íá äçléiññÞóåòå Ýíá spool êáôÜëiäi óöi /var/spool/output. Áí i åêððñûòP óåò åßíáé ôçí èýñá lpt0 (åðòP ôi DOS åðééååß LPT1), iðiññåß áðëÜ íá ÷ññæÜæåååé íá ðÜðå åöifíéåé åðÜñ ëåé Þäç. Ôüðå i åêððñûòP èá ðñÝðåé íá åðåíðÜåé áí åßíáé áññé÷òüò üðåå iññééÝðåé, êáé ié åññiëÝò lpr èá ðñÝðåé íá óðÝëiñi Ýíá áñ÷åßí ôðíñ åêððñûòP. Áí ôi áñ÷åßí èá ôððñèååß P ü÷é, åñññðÜðåé åðü ôi áí i åêððñûòP Ý÷åé ññèiéóåß óùðÜ, êÜðé ôiö êáëýðåé ôi handbook ôiö FreeBSD.
(http://www.FreeBSD.org/doc/el_GR.ISO8859-7/books/handbook/index.html)

7 ¶ëëåò × ñPóéìåò ÅíôïëÝò

df

Ååß÷íáé ðiðéåò óoðéååñÝò Ý÷iöi åßíåé mount êáé ôiö ÷þñi ôiöö.

ps aux

Ååß÷íáé ôéò åéññååóßòå ðiö ôñÝ÷iöi. Ç åññiëÞ ps ax ôððþíåé ðéi óðiðååñP Ýiiäi.

rm áñ÷åßí

Óâþíåé ôiö áñ÷åßí.

rm -R dir

Óâþíåé ôiö êáôÜëiäi dir êáé üëiöò ôiöö ððiêåðåëüäiöò ôiö—ðñiöi÷P!

ls -R

Ååß÷íáé ôç ëßóôå ôùí áñ÷åßùí ôiö ôñÝ÷iöi ëáôåëüäiö, êáé üëuí ôùí ððiêåðåëüäuí ôiö. Åþ ðáëéüôâñá ÷ñçöéiïðiéýóå iéá ðáññæéåñP, ôçí ls -AFR > where.txt, ãéá íá ðáßññu iéá ëßóôå åðü üëá óå áñ÷åßá ôiö / õéé (íå ÷ùñéóðÜ) ôiö /usr ðñéí áíáéäéýøù êáëýðåñiöò ôñüðiöò íá åñßóéù áñ÷åßá.

passwd

ÁëëÜæåé ôiö êùäéêü ÷ñPóôç óåò (P ôiö êùäéêü ÷ñPóôç ôiö root)

man hier

Ç óåëßåå man ãéá ôçí éåññáñ÷ßá áñ÷åßùí ôiö UNIX.

$\times \tilde{\pi} \circ \epsilon \circ \tilde{\rho} \circ \alpha$ $\circ \epsilon^{-1}$ $\circ \text{find } \text{áéá íá âññóôå} \circ \epsilon$ $\text{filename } \circ \epsilon / \text{usr } \mathbb{P}$ $\circ \alpha \circ \tilde{\epsilon} \circ \tilde{\rho} \circ \epsilon \circ \tilde{\alpha} \circ \tilde{\epsilon} \circ \tilde{\rho} \circ \alpha$

```
% find /usr -name "filename"
```

Íðiñáðbôá íá ÷ ñíçóëiðiðíéÞóâôá Ýíá ÷ áñâéôÞñá * óáí iâôá ÷ áñâéôÞñá óóí "filename" (óí iðibí éá ðñÝðâé íá áßíáé íÝóá óá æéðëÜ áéóáâùáéëÜ) Áí ðâbôá óóçí find íá þÜíâé óóí / áíôß æáá öí /usr éá þÜíâé æáá öí áñ÷åßí (Þ óá áñ÷åßá) óá üeá óá áíñâáÜ óóôôÞíáôá áñ÷åßúí, óóíðâñéëââáñíÝíïo ééá öíõ CDROM Þ óíõ DOS partition.

8 Åðüìåíá Âþìáôá

Ái áinþóðáð ói handbook eðuðuð ðíreyðið í (ísl. ueð áðeðið óa lndir éaða óa Üðða) áæá ói ðuðuð iðinið óð eðriðið ía áðeðið óa óðið Póða ports áðu ói CDROM, áði aðiðið eðuðið ðiðið aðiðið aðiðið:

```
# cp -R /cdrom/ports/comm/kermit /usr/local
```

Índí Ó údú a Ódú éá ÓñÍdåé Ýíád eá ÓñÜéiäid /usr/local/kermit íá Ý÷åé óá Bæéá áñ÷åßá Óñ Ý÷åé i eá ÓñÜéiäid kermit óðí CDROM.

Óóôåñá, áçíëîñäPóôå Ýíá éåôÜëiäi /usr/ports/distfiles áí áåí ôôÜñ÷åé þäç, ÷ñçóëiïðiéþíôå ôçí áîôïëþ mkgdir. ïåôÜ åéÝâôå ôíí éåôÜëiäi /cdrom/ports/distfiles áéá Ýíá áñ÷åßì iå üññâ ðïò íå ååß÷åé ôûôé åßíåé ôí port ðïò èÝéåôå. ÁíôéññÜøôå áôôü ôí áñ÷åßì ôóñí éåôÜëiäi /usr/ports/distfiles (ôå ðññöôåðåôå åâëúôåéò iðññåßôå íå ðññåæåßôåðå áôôü ôí áþìà, aöiy ôí FreeBSD èá ôí êÜññé åéá åóÜò). Óôçí ðåññþðôùóç ôíð kermit, ååí ôôÜñ÷åé êíñðiëi distfile.

Faóidéir a ghearrúadh iá iad óidí éadaí Uealair /usr/local/kermit díos Y-á-dé óir a ná-dáibí Makefile. Ón Y-á-dé ócta aistíreap.

```
# make all install
```

ÉâôÜ ôç áéÜñêåéá áôðòPò ôçò áéåäééåóßáò, ôi port èá ÷ñçóéiiðíéÞóåé FTP áéá íá ðÜñåé iðíéåäÞðiòå óôïðéåóíÝíá áñ÷åßá ôiõ ÷ñåéÜæíîôåé êåé åáií ðá âñßóéåé óôï CDROM P óðií êåôÜëiäí /usr/ports/distfiles. Áí åáiÝ÷åôå ñôðiøåé Üðíéå óýíååöc iå åßéôòí åüüíá êåé åái ððÜñ÷åé Üðíéi áñ÷åßí ðiõ ôi port ÷ñåéÜæåôåé óôï /cdrom/ports/distfiles, èá ðñÝðåé íá ðÜñåôå ôi áñ÷åßí ðiõ èåßðåé ÷ñçóéiiðíéÞíôå ûÜðíéi Üëei iç÷Üíçíå êåé íá ôi áîôéåñÜøåôå óôïí êåôÜëiäí /usr/ports/distfiles iå êÜðíéå äéôéÝôå P ÷ñçóéiiðíéÞíôå ôi DOS partition óåo. ÄéåáÜóôå ôi Makefile (iå ôçí åîôïëP cat P ôçí more P ôçí view) åéá íá âñåßôå ðiõ íá ðÜôå (ôi êôññßùò iÝñò åéåññPò) åéá íá ðÜñåôå ôi áñ÷åßí êåé ðiëi üññíá Y÷åé. Ôi üññíÜ ðiõ èá ôi áëéÜñiõí ðôïðéùò ôá

ÐñïäñÜìäôå ôöi DOS, êáé iåôÜ èá ðñÝðåé üöáí ôi áíôéäñÜøåôå ôöi /usr/ports/distfiles íá ôi iåôïmñÜøåôå (iå ôçí áîöiËP mv) ôöi añ÷éü ôöi ümñäþóôå íá iöññåß íá âñâæåß. (×ñçóéiïðiËPóôå binary iåôáöiñÝð!) Ôüôå åðéóñÝøå ôöií êáôÜëiäi /usr/local/kermi, âñâßôå ôöi êáôÜëiäi iå ôi Makefile, êáé äþóôå make all install ðÜéé.

ÊÜöé Üëei ðiö ãßíåôåé iå ôá ports êáé ôá ðåéÝôå åâæåèþóôåíôåé åßíåé üöé êÜðiëi Üëei ðñüäñâiá ÷ñâéÜæåôåé. Áí ç åâæåôÜøåôåc ôöâiáðPôåé iå Ýíá iÞiöiá can't find unzip P iöéäPðiôå, èá ðñÝðåé íá åâæåôåôðPóôåôå ôi ðåéÝôi P ôi port ôöi unzip ðñéí ôöfå ÷ßóåôå.

Áöiy åâæåôåôåéåß, äþóôå ôçí áîöiËP rehash êáé íá êÜíåôå ôi FreeBSD íá iâiáøÜìäé åéá ôá ðñïäñÜìäôå ðiö åßíåé ôöi path êáé íá iÝñâé üöé ôöDñ ÷åé êÜðiö åêåß. (Áí åéá ðiëeÜ ðñïäñÜìäôå ðiö êÜíåôå whereis P which, åéá íá âñâßôå ôå ðiëi êáôÜëiäi ôöi path åßíåé, åëÝðåôå lçíýíåôå eÜëiöö path not found, åßíåé êáëP éäÝá íá ðñïöéÝøåôå ôiöö åíôþóôié ÷iöö êáôåéüäiöö ôöi path ðiö ðåñéÝ ÷åé ôi .cshrc ôöií åñ÷éü ôáð êáôÜëiäi. Õi path ôöi UNIX êÜíåé ôçí ßæá åiöéåéÜ ðiö êÜíåé êáé ôöi DOS, iüñi ðiö i ðñÝ ÷ii êáôÜëiäi åáí åßíåé (ôöiÞèùò) ôöi path åéá eüäiöö åóðÜëåéåd. Áí ç åîöiËP ðiö eÝëåôå íá ôñÝìäôå åßíåé ôöií ôñÝ ÷iiðå êáôÜëiäi, ðñÝðåé íá åñÜøåôå . / åéá íá åiöeÝøåé— ÷ùñßò êåíü iåôÜ ôçí ðåýéá.)

×ñPóéiï åðbóçò åßíåé êáé ôi Netscape®. Iðiñâßôå íá ðÜñâßôå ôçí åâæåôðåßå ôöi Ýéäiöç åðü ôií åîöðçñÝðç FTP (ftp://ftp.netscape.com) ôöi. (Ôi Netscape áðåéôåb ôi X Window Óyôôçia.) ÕðÜñ ÷åé ðëÝíi êáé iéá Ýéäiöç åéá ôi FreeBSD, åé åööü øÜñâôå êáëÜ, èá ôçí âñâßôå. ÁðëÜ ÷ñçóéiïðiËPôå ôçí åîöiËP gunzip filename êáé ôçí tar xvF filename ôöi åñ÷åßi, iåöâééiâßôå ôi åâôåéÝøéi ôöií êáôÜëiäi /usr/local/bin P êÜðiëi Üëei ïÝñiò ðiö åÜæåôå ôá åâôåéÝøéiÜ ôáð, ôñÝìäôå rehash, êáé ôüöå åÜëöå ôéö åiPðo åîöiËYð ôöi .cshrc åñ÷åßi ôöií åñ÷éü êáôÜëiäi êÜëå ÷ñPóôç P (ðeëi áðëÜ) ôöi åñ÷åßi /etc/csh.cshrc, ôi åñ÷åßi ñöèißôåùí ôöoôÞiáöiò ôöi csh:

```
setenv XKEYSYMDB /usr/X11R6/lib/X11/XKeysymDB
setenv XNLSPATH /usr/X11R6/lib/X11/nls
```

Áööü ðöiëÝøåé üöé ôi åñ÷åßi XKeysymDB êáé i êáôÜëiäiò nls ôöDñ ÷iöi ôöi /usr/X11R6/lib/X11. Áí åâi ðÜñ ÷iöi, âñâßôå ôiöö êáé åÜëöå ôiöö åâéåß.

Áí åñ÷éü åâæåôåôðPóåôå ôi Netscape óáí port ÷ñçóéiïðiËphíåò ôi CDROM (P ðPñâôå ôi ðåéÝôi iÝóù FTP), içí åíôééâôåôðPóåôå ôi åñ÷åßi /usr/local/bin/netscape iå ôi iÝí åâôåéÝøéi ôöi Netscape. Ôi åñ÷åßi åööü åßíåéÝíá åñ÷åßi öëiëiý (shell script) ðiö ñöèißæåé ôéö iåöâæçöÝð ðåñéåÜëëriöiò ðñéí ôñÝíåé ôi Netscape. Áíöß íá ôi åíôééâôåôðPóåôå, iåöiññÜøåôå ôi iÝí åâôåéÝøéi ôá netscape.bin êáé åíôééâôåôðPóåôå ôi ðåëëü åâôåéÝøéi, ðiö åñßöéâôåé ôöi /usr/local/netscape/netscape.

9 Õi ÐåñéåÜëëií ôöi ïðiËi Äiöëåýåôå

I öëiëüö (shell) åßíåé ôi ðeëi óçíåíödeü iÝñiò ôöi ðåñéåÜëëiöiò åñâåóßåò ôáð. Óöi DOS i ðåñéåÜëëiöiò öëiëüö åßíåé ôi command.com. I öëiëüö åßíåé åööüö ðiö iåöâññÜæåé ôéö åîöiËYð ðiö åñÜøåôå ôçí åñâiËP åîöiËhí, êáé åðééëiñüiåß iå ôi ððüëëiëi ëâéöiññâéü öýôöçia. Iðiñâßôå íá åñÜøåôå åñ÷åßå åÝøiçò, óáí ôá åñ÷åßå åÝøiçò ôiö DOS: iéá óåéñÜ åðü åîöiËYð ðiö eá ôñÝñiò ÷ùñßò ôçí åéëP ôáð ðåñâiäiëP.

Óöi FreeBSD ôöDñ ÷iöi åýi ðñiâæåôåôðçÝñié öëiëiñ: ôi csh êáé ôi sh. Ôi csh åßíåé êáëü åéá íá êÜíåôå åiöëåéÜ ôçí åñâiËP åîöiËhí, åëëÜ åéá åñ÷åßå åÝøiçò ðñiôéñPóåôå ôi sh (P ôi bash). Iðiñâßôå íá âñâßôå ðiëi öëiëü ôñÝ ÷åôå åñÜöiññåò echo \$SHELL.

I öëiëüö csh åßíåé åñêåðÜ êáëüö, åëëÜ i öëiëüö tcsh iðiñâß íá êÜíåé üöé êáé ôi csh êé åéüíá ðåñéóðüôåñá. Õðiôðçñßæåé, åéá ðáñÜäåéäiá, ôçí áfÜëëçöç åîöiËhí åðü ôi éóöiññéü iå ôá åâëÜëéå êáé åðâåññâåóßå ôùí åîöiËhí ðñéí ôñÝñiò. Õðiôðçñßæåé ôçí åööüñåðç ôðiðëÞñùñç ôñí åîöiËhí êáé ôùí iññÜðùí ôùí åñ÷åßå iå ÷ñPóç ôiö ðëÞêôñiò TAB (ôi csh ÷ñçóéiïðiËhí ôi Esc åéá ôií ßæëi ôéiðü), êáé ðiöôðçñßæåé ôçí åñÞäñç åíâæëååP iåôåñý åýi êáðåëüñá iå

Ôçí áîóïëþ cd -. Åßíáé, åðßóçð, ðïëý ðéí áýéëëí íá ñòèìßóåôå ôçí ðñïöñïðþ ôïõ öëëéíý íå ôï tcsch. Ôï tcsch Ý÷åé êé Üëéä ÷ñÞóéíá ÷ñâéôçñéôðéêÜ, ðïõ èá êÜñïõí ôç æùþ óáð áñéåôÜ ðéí áýéëç.

Åßíáé åýëïëí íá åãêáôáóôÞóåôå Ýíá êáéïíýñëí öëïéü óå ôñßá áÞìáôå:

1. ÅääéåôåôPöôå ôi öeiëü óáí port P ðäéÝôi, üðùò èá êÜíåôå êáé ãéá êÜëå Üëëi ðäéÝôi. ×ñçóëiïðiéPöôå ôcï åiôiëP
rehash êáé ôcï which tcsh (ðöiëÝôiïôå ôüô ôóPíåôå ôi tcsh) ãéá íá óéäiñôåôôåôå ùüôé åääéåôåôPèçêå.
 2. Óáí root, äeëÜîôå ôi áñ÷åßi /etc/shells, ðñiöéÝôiïôå ìéá ãñâiìP ôöi áñ÷åßi ìå ôií êääéñýñéi öeiëü. Óå
åôôP ôcï ðåñßðôùóç áðëÜ ðñiöéÝôå ìéá ãñâiìP ðiö ëÝåé /usr/local/bin/tcsh êáé ôþöôå ôi áñ÷åßi.
(ÊÜðiéá ports ìðiñåb íá ôi èÜíiñôå åôôùìåôå åôôu ãéá óåd.)
 3. ×ñçóëiïðiéPöôå ôcï chsh åiôiëP ãéá íá äeëÜîôå ôi öeiëü óåò ôöi tcsh iüüéíá, P åñÜøôå tcsh ôöi prompt ãéá íá
äeëÜîôå ðñiöùñéiÜ ôi öeiëü óåò ÷ùñßò íá êÜíåôå login íáíÜ.

ÓciáñBúóć: IðiññáB íá áßÍáé á áðééßíáöñ íá áéëeÜíáðá ðí öetiéü ðíõ root óá êÜóé áéááöññáðééú áðü sh P csh óá êÜðùò ðáééüöðáññáo áéäüöðáéò ðíõ FreeBSD éáé óá ðíëëÝò Üëëåò áéäüöðáéò ðíõ UNIX. IðiññáB íá içí Y÷áðá Ýíá öeiéü ðíõ íá áïöðéáýáé üðá ðí ÿóðöçjá iåééíÞóáé óá éáðÜóðáóç áïüö ÷ñÞóôç (single user mode). Ç eýóç áßÍáé íá ÷ñçöðéí ðíðéáßðó áçí áïötiéP su -m áéá íá áßíñáðá root, ðíõ èá óáð áþóáé Yíá tcsch öeiéü óáí root, áðiy ðí ötiéò áßÍáé í ötiéü ðí ãñéáÜëëñíöì. IðiññáBðá íá êÜíáðá lüíéic liéá óÝóñéá áëëáðP ðññöèÝóñíöáð óóñ .tcschrç óáð liéá óóñññáðóóç

```
alias su su -m
```

¼ôáí ôí t_{csh} îâééíÜåé, äéááÜæåé ôí áñ÷åßí /etc/csh.cshrc êáé ýóôåñá ôí /etc/csh.login, üðùò ëÜíåé êáé ôí csh. Åðßóçò äéááÜæåé áðü öíí áñ÷éü óáò éáðÜëïä ôí áñ÷åßí .login êáèþò êáé ôí áñ÷åßí .cshrc åðßóçò, åêôùò êé áí ððÜñ÷åé ôí áñ÷åßí .t_{cshrc}. Áðöù iðññåßóå íá ôí ööéÜíåðå, áíöéñáÜöïíöå ôí áñ÷åßí .cshrc ôóï .t_{cshrc}.

```
set prompt = "%h %t %~ %# "
```

Áðóðù ìðiññáß íá ðÜåé óðíi ßæéí iÝñiò ðòi ðòðÜñ÷åé ç ðáééÜ set prompt ãñâiùP áí ðòðÜñ÷åé, P êÜôù áðü ôçí "if(\$?prompt) then" áí ááí ðòðÜñ÷åé. ìlôáðñÝþóðâ ôçí ðáééÜ óá ó÷üëéí, þþóðâ íá ìðiññáßþóâ íá áðéðóñÝþóðâ óðíi ðáééü óáð prompt áí ói ðññöðéiÜðâ. Içí iâ: ÷Uóðâ óðóçí éâéññéá ãñâiùP ðá éâíÜ éâé óá áéóðâúééÜ. Ìðiññáßþóâ íá êÜiáðâ óií tcsh íá ðááéäááÜðâ óií .tcshrc ãñÜðiíðóâ source .tcshrc.

Iðiññáðóá íá áðiñðóá íéá ðeþóóá íá óéó íaðóáðéçó Ýð ðaðñéá Üeëriðiò ðið oððÜñ ÷ iðiñ ãñÜöiiðoáð env óóí prompt óáð. Óí aðið Ýeåðiá ðaðñéÝ ÷ áé oðií ðññiðeæñéðií Ýií áððiññáðóðP eðaéi Ýiíð óáð, oðií pager, eðaé oðií óýði ðið ðaðñiáðééiy óáð, áf ðiñðáða óá ðiðeëÜ Üeëá ðññÜaðáð. Iðá ÷ nÞóéiç áðiðeðP áí Ý ÷ áðó ðoðiññéðab áðú iðaéñeÜ eðaé áðií iðiññáðóá íá ðññÝiðóáð eðÜðiði ðññuññáðiá, áððaéðP ið ðýðið oðniðééiy áðií oðií áððeññÝðáð, áðiñáé c áðiðeðP setenv TERM vt100.

10 ÄéÜöïñá

Óáí root, iðiñâþôá íá áðiñöðia Ýóåôá óií CDROM iå ócí áiðiøþ /sbin/umount /cdrom, íá âaÜéåôá óií áßóëi áðü óií iæcäú, íá âaÜéåôá Ýíá êáéiñýñei ééá íá óií óðia Ýóåôá iå ócí áiðiøþ /sbin/mount cd9660 /dev/cd0a /cdrom

ðóðiè Ýóíðoáð üðé cd0a ábíráé öi ümíá ðóçò ðóðéåðÞð öið iæçaiý CDROM. Íe ðeí ðñúðöðáðåð áðæüúðåéð öið FreeBSD óáð áðÞñið íá ðóðíäÝóåðá öi CDROM añÜðiðoáð áðëÜ /sbin/mount /cdrom.

Ôi live óýóôçìá—ôi ååýôðâñi CDROM áðü ôiðò áðþóðiò áâæâðÜðôðâóçò ðið FreeBSD—lðiñâð íá öáíâð ÷ñþóðií áí Ý÷åðâ ðâñeïñéði Ýii ÷þñi. Ôi óé ððÜñ ÷åé óoi live óýóôçìá äæáð Ýñâé áðü Ýéäïöç óå Ýéäïöç. lðiñâðôå íá æïééïÜðâðôå íá ðâþíâðôå áéùùá êåé ðâé ÷ñþæá áðü ði CDROM. Áððü áðâéðâð íá ÷ñçöéïðiéÞðâðôå ðçí áîðiðP lndir, ðið åâæâèþðôðâðé åâð iði óýóôçìá X Window, æáá íá ðâðôå óðâ ðñiñâñÜìâðâ ðið íá âññiði óå áðâñâðþôçóå áñ ÷åðâ, æáðôå ãñþóðiðâð óoi óýóôçìá áñ ÷åðùí ðið /cdrom áîðß æáá ði /usr êáé ðiðò ðiðéâðæüñâðò ðið, ðið ðoðÞðeùò ãñþóðiðâð. ÄéâðÜðâ ðçí man óâðþðâ ðçð lndir åâð man lndir.

11 Ôá Ó÷üëéÜ Óáò

Áí ÷ñçóéíiðiéÞóåôå áôôù ôíi iäçäü èá iå áíäéÝöâñá íá iÝñù ðiô äái Þoáí áñêåôÜ óáöÞò éáé ôé ðáñÝéåéþá ôí iðiþi ðéooåýåôå üôé èá Ýðñâðå íá ðâñéÝ÷åé, éé åéüìç ðüoï óáò åíÞèçóå. Íá åô ÷áñéooÞóú ôíí Eugene W. Stark, êáeçäçöÞ ôçò åðéooÞicò ôçò ðëçñiöiññééÞò ôíi SUNY-Stony Brook, êáé ôíí John Fieber åéá ôá ð:üëéÜ ôíôð ðiô iå åíÞèçóáí ðiëý.

Annelise Anderson, <andrsn@andrsn.stanford.edu>